

201403177

31 JULI 2015

Zorginstituut Nederland

> Retouradres Postbus 320, 1110 AH Diemen

Aan de Geschillencommissie van
Stichting Klachten en Geschillen Zorgverzekeringen (SKGZ)
T.a.v. mevrouw
Postbus 291
3700 AG ZEIST

Zorginstituut Nederland
Pakket

Eekholt 4
1112 XH Diemen
Postbus 320
1110 AH Diemen
www.zorginstituutnederland.nl
info@zinl.nl

T +31 (0)20 797 89 59

Contactpersoon

0530 2015090551

Datum 30 juli 2015
Betreft Advies als bedoeld in artikel 114 Zorgverzekeringswet

Zaaknummer
2015076011

Onze referentie
2015090551

Uw referentie
G47 201403177

Uw brief van
24 juni 2015

Geachte voorzitter, commissie,

Inleiding

U hebt op 24 juni 2015 aan Zorginstituut Nederland (hierna: het Zorginstituut) advies gevraagd als bedoeld in artikel 114, derde lid Zorgverzekeringswet (Zvw). Verzoeker en verweerder hebben een geschil over de vergoeding van een Phonak Cros 312. Bij uw adviesaanvraag hebt u ons ook een kopie van het dossier gestuurd, maar een verslag van de hoorzitting ontbreekt nog. Het Zorginstituut brengt daarom een voorlopig advies uit, dat nog aangepast kan worden als uit het verslag van de hoorzitting nieuwe feiten of omstandigheden naar voren komen.

Vooraf merkt het Zorginstituut nog op dat zijn adviestaak beperkt is tot de vraag of verzoeker aanspraak heeft op een verstrekking of een vergoeding op grond van de basisverzekering. Het advies van het Zorginstituut kan dus geen betrekking hebben op een beslissing van verweerder op basis van de aanvullende verzekering of coulance.

Toepasselijke zorgverzekering

In dit geschil zijn de volgende bepalingen van de tussen partijen overeengekomen zorgverzekering van belang.

- Artikel 10 van de zorgverzekering omschrijft de aanspraak op hulpmiddelen met verwijzing naar de Regeling zorgverzekering (Rzv) en het Reglement Hulpmiddelen, behorende bij de zorgverzekering.
- Een cros/bi-cros hoortoestel is een hulpmiddel als bedoeld in artikel 2.10 van de Rzv.
- In het Reglement Hulpmiddelen worden nadere voorwaarden gesteld aan het verkrijgen van (hoor)hulpmiddelen.

Dit komt overeen met hetgeen daarover bij of krachtens de Zvw is bepaald.

Beoordeling

De vraag die beantwoord moet worden is of verzoeker aanspraak maakt op een (aparte) vergoeding van een Phonak Cros 312.

Het Zorginstituut heeft kennis genomen van de stukken. Hieronder geeft het Zorginstituut zijn advies.

Situatie verzoeker

Verzoeker heeft beiderzijds perceptief gehoorverlies, links ernstig en rechts zeer ernstig. Op advies van de audioloog heeft hij voor links een Phonak Naida S CRT hoortoestel ter waarde van € 954,03 aangeschaft en voor rechts een Phonak Cros 312 ter waarde van € 583,-.

Verzoeker heeft zich gewend tot een niet-gecontracteerde audicien. Blijkens de brief van 3 februari 2015 heeft verweerder vanuit de basisverzekering € 646,28 vergoed, dit is 70% van het marktconforme tarief van € 923,25 (is 70% van 75% van het tussen zorgverzekeraar en audiciens afgesproken aanschafbedrag van € 1231 voor categorie 5 hoortoestellen).

Cros, Bi-cros

Cros betekent 'contralateral routing of signals'. Cros kan worden toegepast als er sprake is van een (zeer) ernstig slechthorend of doof oor, en een goed horend oor. Het cros gedeelte vangt het geluid op aan de kant van het slechthorende oor en zendt dit door naar het goede oor, zodat iemand ook het geluid aan de kant van het dove of ernstig slechthorende oor kan waarnemen.

Indien het andere oor ook een gehoorverlies heeft, is er de mogelijkheid van een bi-cros toestel 'bilateral routing of signals'. Deze bi-cros toestellen worden gebruikt bij ernstige slechthorendheid of doofheid aan het ene oor en een minder ernstig gehoorverlies aan het andere oor. Hierbij wordt het geluid aan de kant van het slechtste oor door een ontvanger/zender opgevangen en doorgezonden naar het toestel in het betere oor. Het ontvangende toestel in het betere oor doet tegelijkertijd ook dienst als versterker om het gehoorverlies in dit betere oor te compenseren.¹

Verzekerde prestatie

Vóór de introductie op 1 januari 2013 van de functiegerichte omschrijving van 'uitwendige hulpmiddelen gerelateerd aan stoornissen in de hoorfunctie' vielen zowel een cros als een bi-cros onder het toenmalige artikel 2.14, tweede lid, onderdeel a ('cros-uitvoering') respectievelijk onderdeel b ('bi-cros-uitvoering'), van de Rzv, namelijk zijnde een 'bijzondere uitvoering van een elektro-akoestisch hoortoestel'. De cros-uitvoering en de bi-cros-uitvoering maakten onderdeel uit van één geheel, namelijk een microfoon met zender (aan het slechtste oor) waarbij het door de microfoon opgevangen geluid verzonden wordt naar een ontvanger met versterker (het hoortoestel) aan het beste oor.

Met de introductie van de functiegerichte omschrijving vallen gehoorhulpmiddelen onder artikel 2.10 Rzv. De indicatievoorwaarden zijn veranderd maar niet is gebleken dat de inhoud van de zorg in feite is veranderd.

Zorginstituut Nederland
Pakket

Datum
30 juli 2015

Onze referentie
2015090551

¹ Zie o.a. www.phonak.com/nl/b2c/nl/products/hearing_instruments/cros/overview.html

Eén geheel

In geschil is de vraag of er voor de Phonak Cros 312 een aparte vergoeding is aangewezen, of dat de Phonak Cros 312 als ontvanger/zender en de Phonak Naida als ontvanger/versterker samen beschouwd moeten worden als één geheel, namelijk één hoortoestel met ontvangst aan beide oren (bi-cros systeem). Zoals in de vorige alinea uiteengezet, is op grond van de regelgeving dit laatste het geval: de Phonak Cros 312 en Phonak Naida moeten gezien worden als één bi-cros-systeem, oftewel een hoortoestel in bijzondere uitvoering: namelijk een hoorhulpmiddel met versterking naar één oor en met ontvangst van geluid aan beide zijden. Deze valt onder artikel 2.10, eerste lid, onderdeel a, van de Rzv. Dat een producent en leverancier beide onderdelen apart beschouwen c.q. apart in rekening brengen kan verwarrend zijn maar doet hier niet aan af.

Begrip 'revalideerbaarheid'

De audioloog geeft aan dat het gehoor rechts bij verzekerde niet goed te revalideren is door een conventioneel hoortoestel, en is van mening dat er een indicatie is voor een hulpmiddel ter compensatie van een luisterbeperking (het verstaan van een spreker aan de rechterzijde). Volgens de audioloog dient het cros gedeelte dan ook onder artikel 2.10, eerste lid, onderdeel b van de Rzv te vallen (hulpmiddelen ter compensatie van beperkingen in het luisteren of beperkingen in het gebruik van communicatieapparatuur).

Het in artikel 2.10, eerste lid, onderdeel a, van de Rzv gestelde indicatiecriterium, namelijk dat er sprake moet zijn van een 'revalideerbaar oor' kan inderdaad tot verwarring leiden: vanuit de audiologie zal een doof oor (bij een indicatie voor cros of bi-cros) op zichzelf niet revalideerbaar zijn, en behoeft een goedgehoord oor (in geval van cros) zelf geen revalidatie. Echter, in de regelgeving is er destijds vanuit gegaan dat het geheel van een cros- respectievelijk bi-cros-systeem één hulpmiddel voor de hoorfunctie betreft, namelijk een hoortoestel in bijzondere uitvoering, dat bovendien bij (achter/in) het oor/de oren gedragen wordt – in tegenstelling tot de onder artikel 2.10, eerste lid, onderdeel b, van de Rzv bedoelde hulpmiddelen – en daarmee bedoeld is voor het corrigeren van stoornissen in de hoorfunctie als geheel.

Hulpmiddelen ter compensatie

Uitgaande van de ICF-classificatie kan een splitsing worden gemaakt tussen de hulpmiddelen ter correctie van de hoorfunctie (classificatie functies) en hulpmiddelen die een compensatie bieden voor de beperkingen die een persoon met een auditieve handicap ondervindt bij het uitoefenen van bepaalde activiteiten (classificatie activiteiten en participatie). Deze splitsing is tot uitdrukking gebracht in onderdeel a en b van het eerste lid van artikel 2.10 van de Rzv.

Onder artikel 2.10, eerste lid, onderdeel b, van de Rzv vallen 'hulpmiddelen ter compensatie van beperkingen in het luisteren of beperkingen in het gebruik van communicatieapparatuur'. Dit zijn in principe hulpmiddelen die niet aan (in/achter) het oor gedragen worden zoals bij de hulpmiddelen onder artikel 2.10, eerste lid, onderdeel a, van de Rzv wel het geval is. De in onderdeel b opgenomen hulpmiddelen dienen, zoals ook in de toelichting op artikel 2.10 Rzv is aangegeven, *ter compensatie van beperkingen bij bepaalde activiteiten*; voorbeelden zijn soloapparatuur, ringleiding-hulpmiddelen en wek- en waarschuwingsapparatuur.

Zorginstituut Nederland
Pakket

Datum
30 juli 2015

Onze referentie
2015090551

Vergoedingen (tarieven) en het informeren van verzoeker

Krachtens artikel 114, derde lid, j^o artikel 11 van de Zvw adviseert het Zorginstituut over geschillen die betrekking hebben op de te verzekeren prestaties zoals opgenomen in de tussen partijen overeengekomen zorgverzekering.

De vraag of de vergoeding recht doet aan de aanspraak op een bi-cros-uitvoering dan wel de vraag of verzoekster voldoende duidelijk is geïnformeerd omtrent de vergoedingen bij niet-gecontracteerde audiciens, heeft geen betrekking op de vraag of het hulpmiddel een verzekerde prestatie is of dat verzoeker hiervoor is geïndiceerd.

Zorginstituut Nederland
Pakket

Datum
30 juli 2015

Onze referentie
2015090551

Advies van Zorginstituut Nederland

Het Zorginstituut raadt u aan de hand van bovenstaande aan om de Phonak Naida S CRT en de Phonak Cros 312 als één geheel te zien, namelijk een hoortoestel met ontvangst aan beide oren welke valt onder artikel 2.10, eerste lid, onderdeel a, van de Regeling zorgverzekering. Voor het overige is het Zorginstituut niet bevoegd een advies te geven.

Hoogachtend,